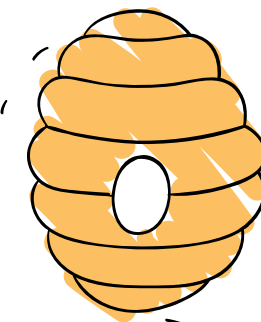

*Nói thể loại văn học với
khái niệm, đặc điểm sao
cho chính xác*

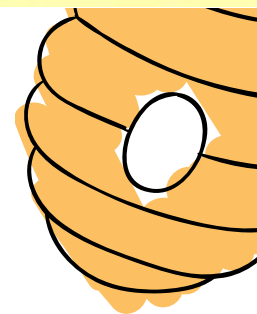
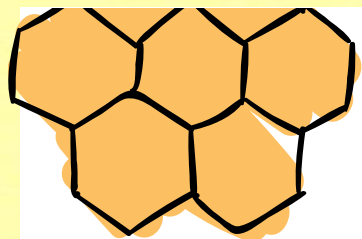
THỂ LOẠI	KHÁI NIỆM – ĐẶC ĐIỂM
1. Ca dao, dân ca	a. Một thể loại văn học biểu hiện tình cảm, cảm xúc của người sáng tác trước cuộc sống. Văn bản thường có vần điệu, ngôn ngữ cô đọng, giàu hình ảnh và gợi cảm.
2. Tục ngữ	b. Các thể loại trữ tình dân gian, kết hợp lời và nhạc, diễn tả đời sống nội tâm của con người. Là lời thơ của dân ca, bao gồm cả những bài thơ dân gian mang phong cách nghệ thuật chung với lời thơ của dân ca.
3. Thơ trữ tình	c. Những câu nói dân gian ngắn gọn, ổn định, có nhịp điệu, hình ảnh, thể hiện những kinh nghiệm của nhân dân về mọi mặt, được vận dụng vào đời sống, suy nghĩ và lời ăn, tiếng nói hàng ngày.
4. Thơ thất ngôn tứ tuyệt Đường luật	d. Thể thơ có nguồn gốc từ văn chương Trung Quốc, viết bằng chữ Hán hoặc chữ Nôm. Bài thơ có 4 câu, mỗi câu có 5 tiếng. Nhịp 3/2 hoặc 2/3. Các tiếng cuối câu 1, 2, 4 hiệp vần với nhau...
5. Thơ ngũ ngôn tứ tuyệt Đường luật	e. Thể thơ có nguồn gốc từ Trung Quốc, viết bằng chữ Hán hoặc chữ Nôm. Bài thơ có 8 câu, mỗi câu có 7 tiếng. Kết cấu: Đề - Thực - Luận - Kết. Cặp 3-4; 5-6 đối nhau. Các tiếng cuối câu 1, 2, 4, 6, 8 hiệp vần với nhau...
6. Thơ thất ngôn bát cú Đường luật.	g. Có nguồn gốc từ văn chương Trung Quốc, viết bằng chữ Hán hoặc chữ Nôm. Bài thơ có 4 câu, mỗi câu có 7 tiếng. Kết cấu: Khai - Thừa - Chuyển - Hợp. Các tiếng cuối câu 1, 2, 4 hiệp vần với nhau...
7. Thơ lục bát	h. Thể thơ do người Việt sáng tạo, kết hợp giữa thơ Đường luật và thơ lục bát. Bài thơ không hạn định số câu. Mỗi khổ gồm 4 câu: 2 câu 7 chữ (<i>song thất</i>) tiếp đến 2 câu 6 – 8 (<i>lục bát</i>).
8. Thơ song thất lục bát	i. Thể thơ dân tộc, bắt nguồn từ ca dao, dân ca, không hạn định số câu. Kết cấu theo từng cặp: Câu trên 6 tiếng (lục), câu dưới 8 tiếng (bát); Chữ cuối câu 6 vần với chữ thứ 6 của câu 8; chữ cuối câu 8 (cặp câu trên) lại vần với chữ cuối câu 6 của cặp câu dưới...; Nhịp thơ 2/2/2; 2/4; 3/3; 2/2/2/2; 4/4; 2/4/2.....

Ôn tập phần Văn

GV: Lê Thị Thúy Hằng

Chèo

Văn bản
nhật
dụng

Ca dao,
dân ca

Văn bản
nghị
luận

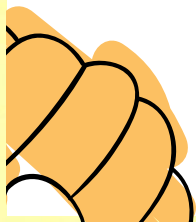
Hệ thống
văn bản đã
học trong
chương
trình lớp 7

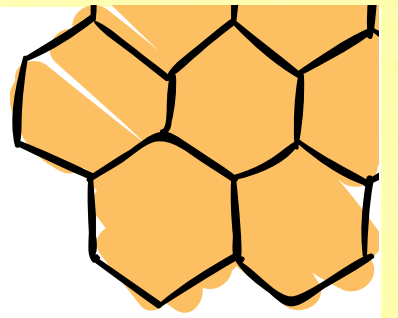
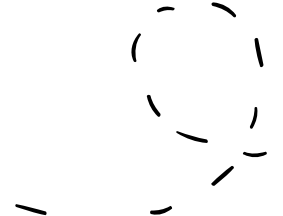
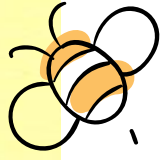
Thơ
trung
đại VN

Truyện,
bút kí

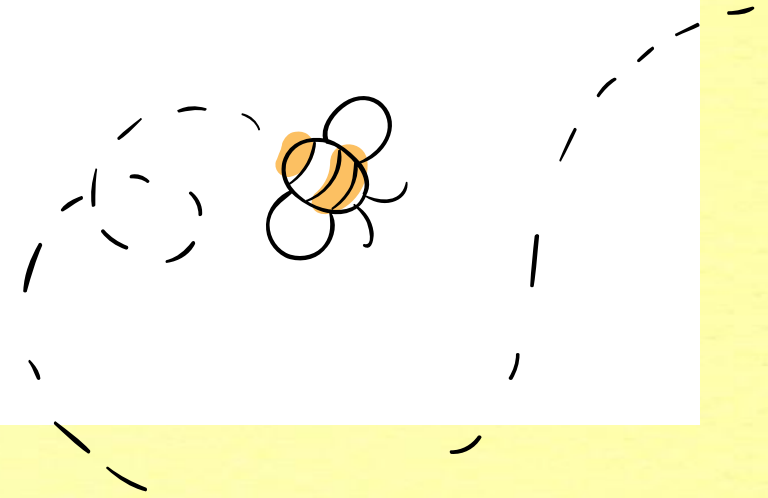
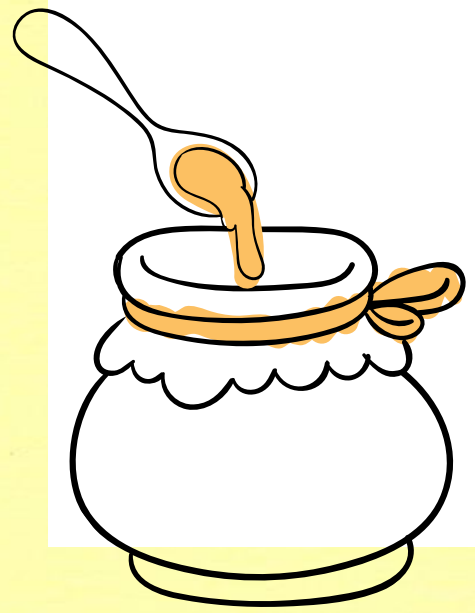
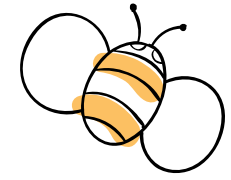
Thơ
hiện đại

Thơ
Đường

I.
Ca dao, dân ca

Du lịch qua những miền văn hóa

*Trong vai hướng dẫn viên du lịch, em hãy
mời “du khách” đến với những miền văn
hóa ca dao, dân ca tục ngữ.*

Thăng Long Hà Nội đô thành
Nước non ai vẽ nên tranh họa đồ
Cố đô rồi lại tân đô
Ngàn năm văn vật bây giờ là đây.

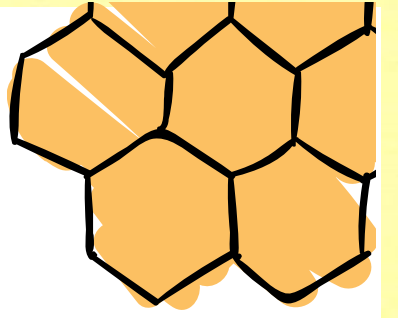
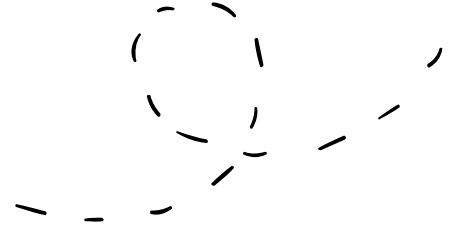
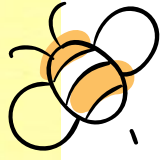
*Rủ nhau xem cảnh Kiếm hồ
Xem cầu Thê Húc, xem chùa Ngọc Sơn
Đài Nghiên, Tháp Bút chưa mòn
Hỏi ai gây dựng nên non nước này?*

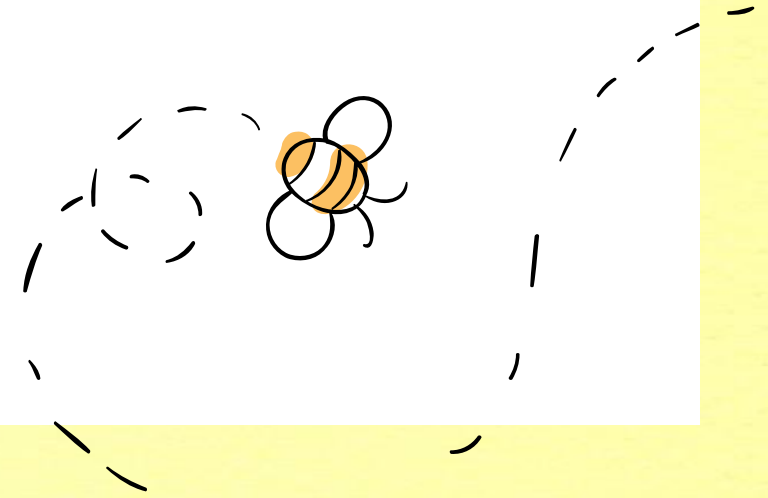
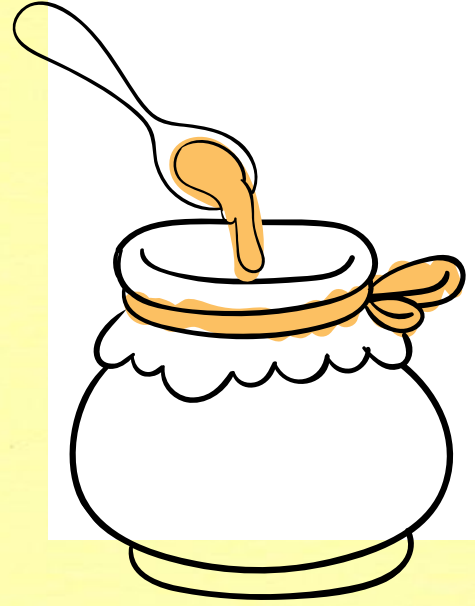
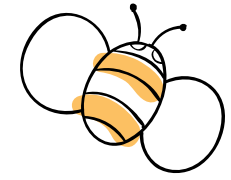
*Gắng công kén hộ cốm Vòng
Kén chồng Bạch Hạc cho lòng ai vui.*

Nhác trông lên chôn kinh đô
Kìa đền Quán Thánh, nọ hồ Hoàn Kiếm.

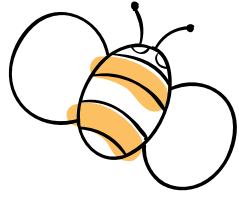
II.
Tho'

Phiếu bài tập

		TÊN VĂN BẢN	NỘI DUNG TƯ TƯỞNG, TÌNH CẢM
Thơ trữ tình trung đại	Việt Nam		
	Trung Quốc		
Thơ trữ tình hiện đại	Việt Nam		

		TÊN VĂN BẢN	NỘI DUNG TƯ TƯỞNG, TÌNH CẢM
Thơ trữ tình trung đại	Việt Nam	<ul style="list-style-type: none"> + Sông núi nước Nam + Phò giá về kinh + Bài ca Côn Sơn + Thiên Trường vãn vọng + Qua đèo Ngang + Chinh phụ ngâm khúc + Bánh trôi nước + BẠN ĐẾN CHƠI NHÀ 	<ul style="list-style-type: none"> + Lòng yêu nước gắn với ý thức tự hào dân tộc, ý chí bất khuất, kiên cường, đánh bại quân xâm lược. + Tình yêu thiên nhiên, tâm hồn giao hòa trọn vẹn, gắn bó với thiên nhiên + Tố cáo chiến tranh phi nghĩa, đề cao hạnh phúc lứa đôi, cảm thương cho số phận người phụ nữ... + Ca ngợi tình bạn thắm thiết, tình nghĩa vợ chồng thủy chung...
	Trung Quốc	<ul style="list-style-type: none"> + Xa ngắm thác núi Lư + Tĩnh dạ tứ + Hồi hương ngẫu thư + Bài ca nhà tranh bị gió thu phá 	<ul style="list-style-type: none"> + Tình yêu quê hương, đất nước được thể hiện qua nỗi nhớ quê, ca ngợi những cảnh đẹp thiên nhiên của quê hương... + Yêu dân, thương dân
Thơ trữ tình hiện đại	Việt Nam	<ul style="list-style-type: none"> + Cảnh khuya + Rằm tháng giêng + Tiếng gà trưa 	<ul style="list-style-type: none"> + Tình yêu thiên nhiên. + Tình yêu nước sâu nặng gắn bó hài hòa với tình yêu thiên nhiên, gắn bó với những điều bình dị, thân thương, gần gũi như kỉ niệm tuổi thơ, tình cảm dành cho những người ruột thịt, dành cho gia đình, quê hương.

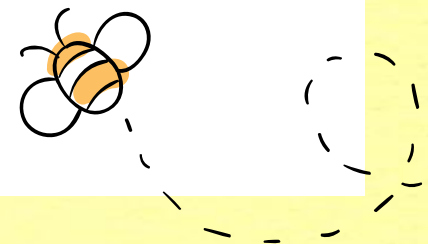
4 nhóm tìm hiểu giá trị nội dung và nghệ thuật của các văn bản:

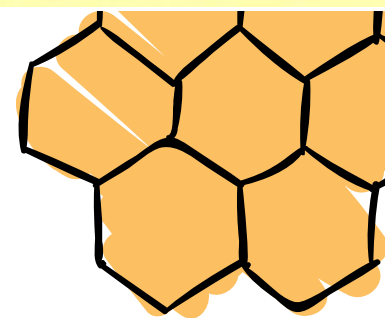

Văn bản nhật dụng

Tùy bút

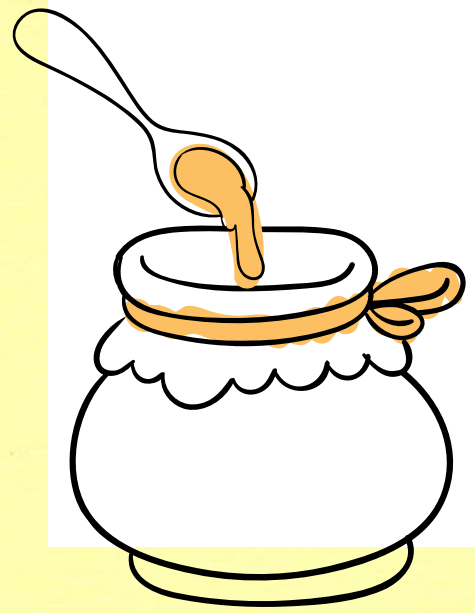
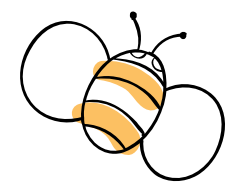
Truyện ngắn

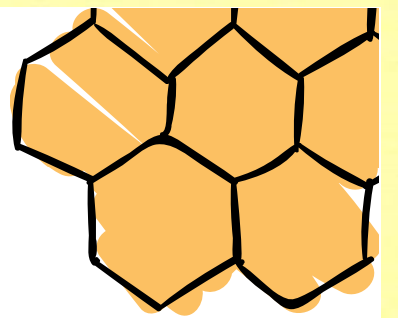
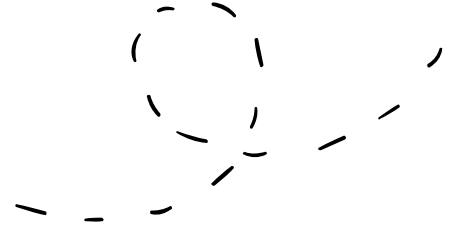
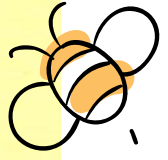

III.

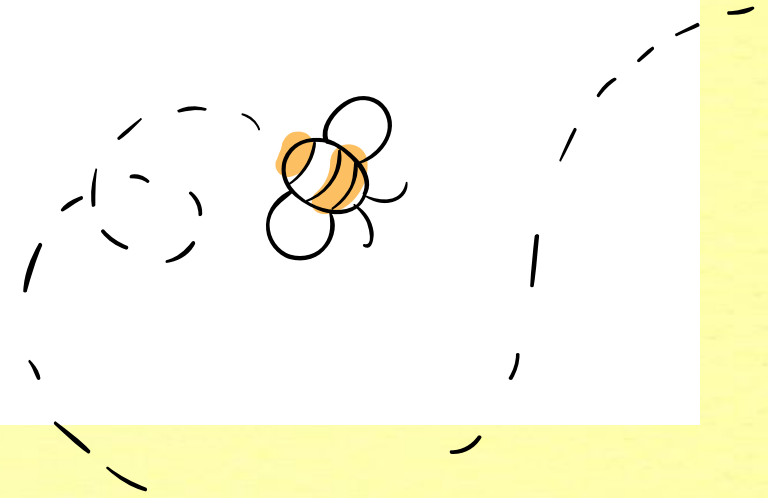
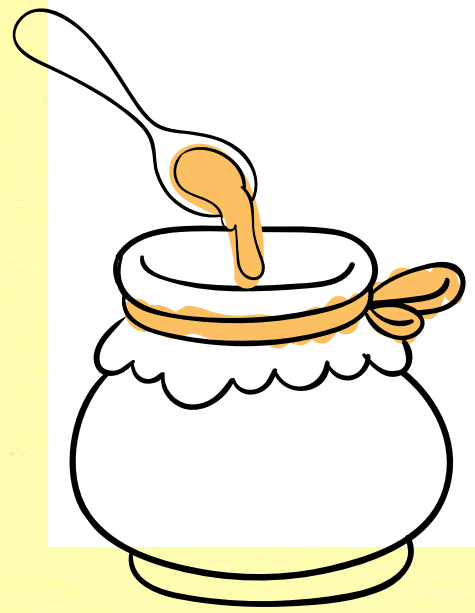
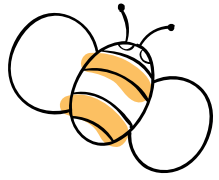
Văn bản nhật dụng

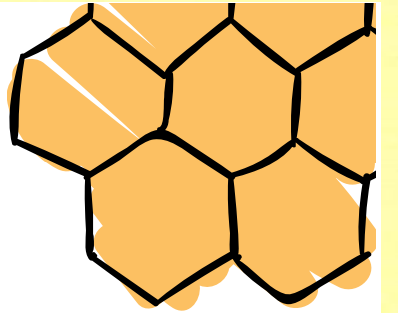
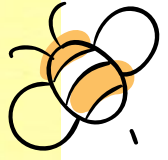
TÊN VĂN BẢN	GIÁ TRỊ NỘI DUNG	GIÁ TRỊ NGHỆ THUẬT
Công trường mở ra (Lí Lan)	Tấm lòng thương yêu, tình cảm sâu nặng của người mẹ đối với con và vai trò to lớn của nhà trường đối với cuộc sống mỗi con người.	<ul style="list-style-type: none"> + Hình thức tự bạch như những dòng nhật kí. + Ngôn ngữ biểu cảm
Mẹ tôi (Et-môn-đơ A-mi-xi)	Tình yêu thương, kính trọng cha mẹ là tình cảm thật là thiêng liêng. Thật đáng xấu hổ và nhục nhã cho kẻ nào chà đạp lên tình thương yêu đó.	<ul style="list-style-type: none"> + Lòng trong câu chuyện 1 bức thư có nhiều chi tiết khắc họa hình ảnh người mẹ tận tụy, giàu đức hi sinh, hết lòng vì con. + Biểu cảm trực tiếp, có ý nghĩa giáo dục.
Cuộc chia tay của những con búp bê (Khánh Hoài)	Tổ ấm gia đình là vô cùng quý giá và quan trọng. Mọi người hãy cố gắng bảo vệ và gìn giữ.	<ul style="list-style-type: none"> + <i>Xây dựng tình huống tâm lí.</i> + <i>Lựa chọn ngôi thứ nhất.</i> + <i>Khắc họa hình tượng nhân vật trẻ nhỏ, qua đó gợi suy nghĩ về sự lựa chọn, ứng xử của những người làm cha, làm mẹ.</i>
Ca Huế trên sông Hương (Hà Ánh Minh)	Giới thiệu ca Huế - một hình thức sinh hoạt văn hóa âm nhạc thanh lịch và rất tao nhã; một sản phẩm tinh thần đáng trân trọng cần được bảo tồn và phát triển.	<ul style="list-style-type: none"> + Ngôn ngữ giàu hình ảnh, thấm đẫm chất thơ. + Kết hợp biểu cảm với miêu tả âm thanh, cảnh vật, con người sinh động. + Nghệ thuật liệt kê, so sánh....

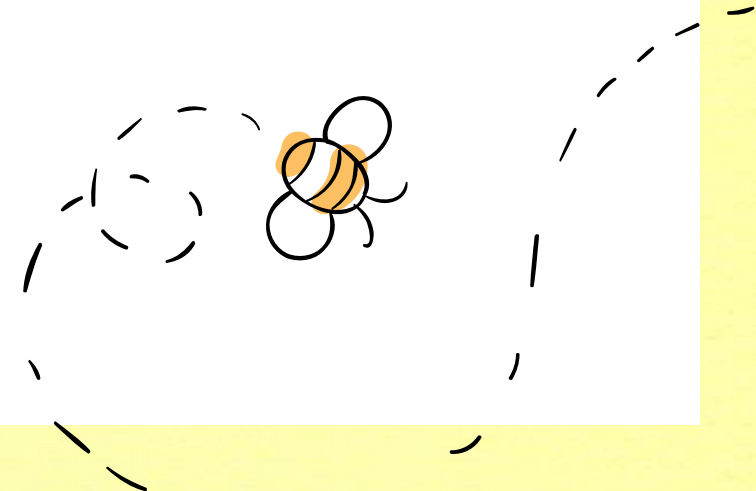
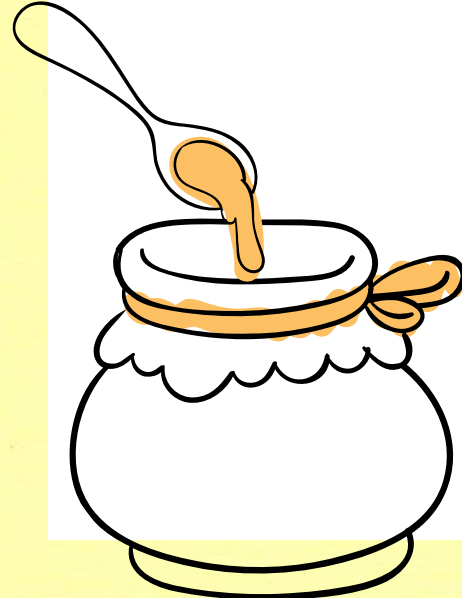
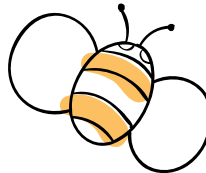
IV.
Tùy bút

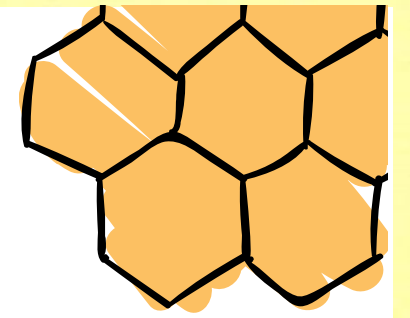
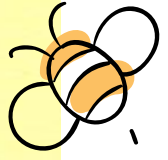
TÊN VĂN BẢN	GIÁ TRỊ NỘI DUNG	GIÁ TRỊ NGHỆ THUẬT
Một thứ quà của lúa non: Cốm (Thạch Lam)	Ca ngợi và miêu tả một nét đẹp văn hóa dân tộc, vẻ đẹp và giá trị của một thứ quà quê dân dã, giản dị, quen thuộc mà đặc sắc.	<ul style="list-style-type: none"> + Lời văn tùy bút trang trọng, tinh tế, đầy cảm xúc, giàu chất thơ. + Chọn lọc chi tiết gợi nhiều liên tưởng, kỉ niệm. + Sáng tạo trong lời văn xen kẽ kể, tả chậm rãi, ngẫm nghĩ, mang nặng tâm tình...
Sài Gòn tôi yêu* (Minh Hương)	Tình cảm sâu đậm của tác giả đối với Sài Gòn qua sự gắn bó lâu bền, am hiểu tường tận và cảm nhận tinh tế về thành phố này.	<ul style="list-style-type: none"> + Lối viết tùy bút theo mạch cảm xúc giàu chất thơ + Sử dụng ngôn ngữ giàu màu sắc Nam Bộ. Lời văn nhiệt tình, hóm hỉnh, trẻ trung. + Bút pháp nhân hóa, ẩn dụ, so sánh sáng tạo...
Mùa xuân của tôi (Vũ Bằng)	Vẻ đẹp độc đáo của mùa xuân miền Bắc và Hà Nội qua nỗi sầu xa xứ của một người Hà Nội	<ul style="list-style-type: none"> + Lối viết tùy bút theo mạch cảm xúc giàu chất thơ, lời cuốn, say mê. + Lựa chọn từ ngữ, câu văn linh hoạt, biểu cảm, giàu hình ảnh. + Có nhiều so sánh, liên tưởng phong phú độc đáo,

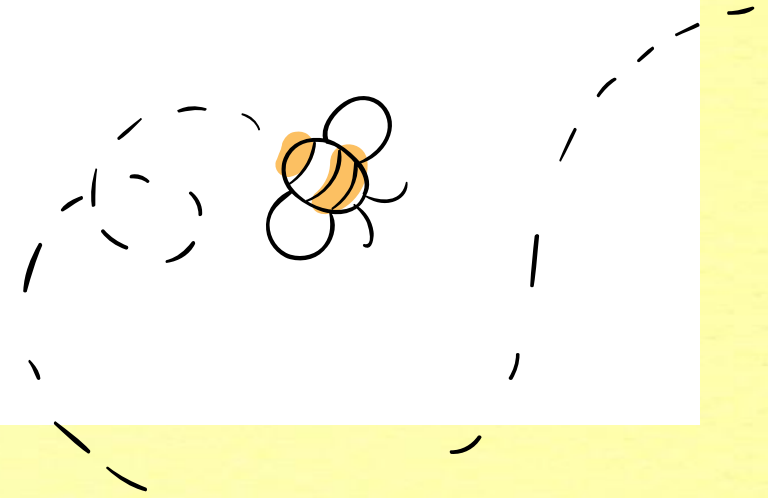
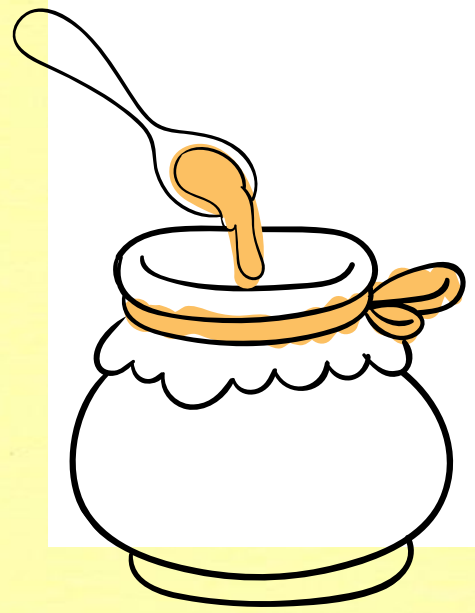
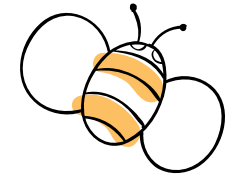
V.
Truyện ngắn

TÊN VĂN BẢN	GIÁ TRỊ NỘI DUNG	GIÁ TRỊ NGHỆ THUẬT
<p>Sống chết mặc bay (Phạm Duy Tồn)</p>	<p>Lên án tên quan phủ vô trách nhiệm; cảm thông với những nỗi thống khổ của nhân dân do thiên tai và do thái độ vô trách nhiệm của kẻ cầm quyền gây ra</p>	<ul style="list-style-type: none"> + Xây dựng tình huống gay cấn, kết thúc bất ngờ; ngôn ngữ đối thoại ngắn gọn, sinh động. + Vận dụng kết hợp phép tương phản và tăng cấp. + Kết hợp kể, tả, biểu cảm khắc họa chân dung nhân vật sinh động.
<p>Những trò lố hay là Va-ren và Phan Bội Châu* (Nguyễn Ái Quốc)</p>	<p>Khắc họa chân dung hai nhân vật đối lập:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Va ren gian trá, lố bịch đầy âm mưu, đại diện cho thực dân Pháp. + Phan Bội Châu kiên cường, bất khuất, tiêu biểu cho khí phách của dân tộc Việt Nam. 	<ul style="list-style-type: none"> + Xây dựng tình huống tưởng tượng, hư cấu. + Giọng điệu mỉa mai, châm biếm sâu cay. + Vận dụng triệt để phép tương phản, đối lập.

VI.
Văn bản nghị luận

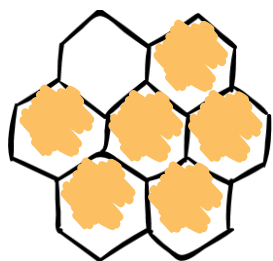
Điền vào bảng thông tin về các tác phẩm văn xuôi nghị luận sau:

Tên văn bản	Luận điểm chính	Phương pháp lập luận	Ý nghĩa của văn bản
<i>Tinh thần yêu nước của nhân dân ta</i>			
<i>Ý nghĩa của văn chương</i>			
<i>Đức tính giản dị của Bác Hồ</i>			
<i>Sự giàu đẹp của tiếng Việt</i>			

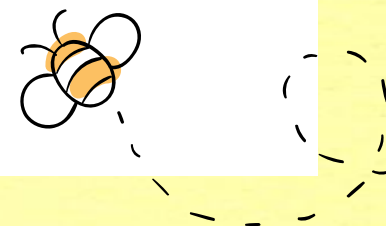

Nhà phê bình Hoài Thanh cho rằng: “...*công dụng của văn chương cũng là giúp cho tình cảm và gọi lòng vị tha...*”

(*Ý nghĩa văn chương*)

Văn bản nào đã giúp cho tình cảm và gọi lòng vị tha trong em?

ĐUA
THUYỀN

PLAY

ĐỘI A

ĐỘI B

*Các văn bản công trường mở ra, Mẹ
tôi, Cuộc chia tay của những con búp
bê giống nhau ở điểm nào ?*

A. Cùng viết theo thể kí

B. Cùng viết về tình cảm gia
đình

C. Cùng là những văn
bản nghị luận

D. Cùng viết về những
trẻ em bất hạnh

Dòng nào sau đây nhận định đúng nhất về' ca dao, dân ca?

A. Là những bài hát dân gian được truyền miệng

B. Là những bài thơ - bài hát trữ tình dân gian được truyền miệng từ đời này sang đời khác

C. Là những bài thơ dân gian được truyền miệng

D. Là những sáng tác kết hợp giữa thơ và nhạc dân gian (như dân ca Quan họ, dân ca Nam Bộ, ...)

Dòng nào sau đây nhận định đúng nhất về tục ngữ?

A. Là những câu nói dân gian thể hiện tư tưởng, tình cảm của nhân dân lao động ❌

C. Là những câu nói trữ tình dân gian của quần chúng nhân dân được truyền miệng từ đời này sang đời khác ❌

B. Là những câu nói dân gian ngắn gọn, có vần nhịp, hình ảnh, thể hiện kinh nghiệm của nhân dân về mọi mặt, được nhân dân vận dụng vào đời sống hằng ngày ✅

D. Là những sáng tác dân gian giàu nhịp điệu, hình ảnh, được truyền miệng ❌

Dòng nào sau đây nhận định đúng về thơ trữ tình ?

A. Là thể loại thơ được dùng để miêu tả, kể chuyện

B. Là thể loại thơ biểu hiện tình cảm, cảm xúc của con người một cách trực tiếp hoặc gián tiếp

C. Là một thể loại thơ được truyền miệng trong dân gian

D. Là những sáng tác dân gian giàu nhịp điệu, hình ảnh, được truyền miệng

Trong các bài thơ hoặc đoạn thơ sau, bài hoặc đoạn nào nói lên sự giao hoà tuyệt đối giữa tác giả với cảnh vật thiên nhiên?

A. Bài ca Côn Sơn

B. Phò giá về kinh

C. Sau phút chia li

D. Bánh trôi nước

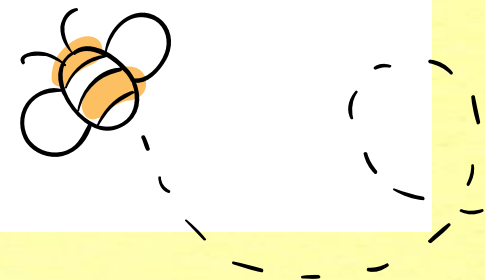
Vẽ sơ đồ tư duy hệ thống bài học

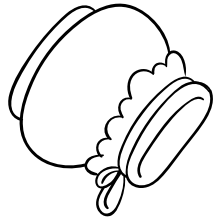
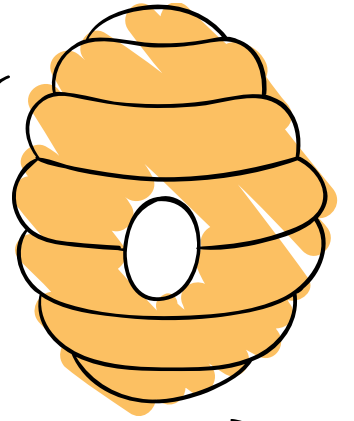

Lập sổ tay các từ Hán Việt thông dụng
(sử dụng bảng tra cứu cuối SGK)

Soạn bài: “Dấu gạch ngang”

2020
THANKS

Honeybee

